

KARLSTADS KOMMUN**STADSBYGGNADSNÄMNDEN**

Protokoll 2021-10-20

§ 250**Remiss av Boverkets rapport Ansvaret för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder**

Dnr SBN/2021:228 Dpl 8

Stadsbyggnadsnämndens beslut

Remissvaret på Boverkets rapport 2021:10 Ansvaret för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Boverket har fått ett regeringsuppdrag om att analysera hur reglerna om vem som är ansvarig för att åtgärda ett enkelt avhjälpn hinder mot tillgänglighet kan bli tydligare och lämnar i rapporten förslag till en sådan reglering i plan- och bygglagen. I uppdraget har Boverket även utrett om det är möjligt att undanta vissa enkla och inte kostsamma åtgärder från den ekonomiska bedömning som idag krävs och påverkar antalet genomförda åtgärder. Här har Boverket bedömt att en ändring i regleringen inte får tillräcklig effekt och därför kommit till slutsatsen att inte föreslå detta. Då kunskapsbrist pekas ut som ett av de största problemen föreslår Boverket en informationskampanj om enkelt avhjälpna hinder.

Beslutsunderlag

Stadsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse den 6 oktober 2021.
Boverkets rapport 2021:10 Ansvaret för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder.

Beslutet skickas till

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet senast den 2 november 2021.

Svaren lämnas per e-post till:

fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till

fi.sba.bb@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2021/02372 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

KARLSTADS KOMMUN

STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Protokoll 2021-10-20

KARLSTADS KOMMUN**STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN****Tjänsteskrivelse** 2021-09-16

Karin Manner, 054-5404569

karin.manner@karlstad.se

Remiss av Boverkets rapport Ansvaret för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder

Dnr SBN/2021:228 Dpl 8

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

1. Remissvaret på Boverkets rapport 2021:10 Ansvaret för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder godkänns.

Sammanfattning av ärendet

Boverket har fått ett regeringsuppdrag om att analysera hur reglerna om vem som är ansvarig för att åtgärda ett enkelt avhjälpn hinder mot tillgänglighet kan bli tydligare och lämnar i rapporten förslag till en sådan reglering i plan- och bygglagen. I uppdraget har Boverket även utrett om det är möjligt att undanta vissa enkla och inte kostsamma åtgärder från den ekonomiska bedömning som idag krävs och påverkar antalet genomförda åtgärder. Här har Boverket bedömt att en ändring i regleringen inte får tillräcklig effekt och därför kommit till slutsatsen att inte föreslå detta. Då kunskapsbrist pekas ut som ett av de största problemen föreslår Boverket en informationskampanj om enkelt avhjälpna hinder.

Beslutsunderlag*Stadsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2021-10-06**Boverkets rapport 2021:10 Ansvaret för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder***Ärende**

Förvaltningen har fått möjlighet att yttra sig över Boverkets rapport om ansvaret för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder.

Regeringen uppdrog i oktober 2020 Boverket att:

- analysera hur en reglering om vem som är ansvarig för att åtgärda ett enkelt avhjälpn hinder mot tillgänglighet kan utformas,
- lämna förslag till en sådan reglering i plan- och bygglagen,

Karlstads kommun	Webbplats	E-post	Organisationsnr
Postadress	karlstad.se	karlstadskommun@karlstad.se	212000-1850
Karlstads kommun	Besöksadress	Telefon	Bankgiro
651 84 Karlstad	Kontaktcenter	054-540 00 00	405-2213
	Västra Torggatan 26	Fax	
		054-15 50 39	

- utreda om det är möjligt att undanta vissa enkla åtgärder, som inte är kostsamma, från den ekonomiska bedömningen som ska göras för det enkelt avhjälpna hindret, och om så bedöms vara fallet lämna förslag till nödvändiga författningsändringar. I Boverkets uppdrag ingår att överväga om det är möjligt att införa en presumtionsregel för vem som ansvarar för att avhjälpa ett hinder.

Boverkets förslag

Boverket föreslår att det i PBL införs en presumtionsregel för vem som ansvarar för att åtgärda ett enkelt avhjälpn hinder mot tillgängligheten. En ny ansvarsreglering föreslås för både publika lokaler och allmänna platser. Utgångspunkten bör vara att det är byggnadens ägare respektive allmänna platsens huvudman som ses som ansvarig för att avhjälpa sådana hinder.

Boverket finner det visserligen möjligt att peka ut vissa åtgärder som kan undantas från den ekonomiska bedömningen, men bedömer samtidigt att det inte skulle få önskad effekt. Förslaget löser inte huvudproblemet men kan sätta fokus på frågan och leda till att fler hinder totalt sett blir åtgärdade. Möjligen skulle utpekade undantagna åtgärder kunna underlätta för någon storkommun med många ärenden, men flertalet kommuner som Boverket haft samråd med anser inte att det skulle ge någon större positiv effekt. Flera risker lyfts fram, bland annat att dessa åtgärder skulle tolkas som tillräckliga och leda till en ny normerande lägstnivå.

Boverket föreslår dock en informationssatsning med målet att genom innovativ och kontinuerlig kommunikation låta kunskapsområdet tydligare ta plats i samhällsdebatten. Målgrupper är politiker, kommuner, fastighetsägare, byggaktörer och funktionshindringsförbunden. Där frågorna sätts i nytt ljus. Detta behöver ske regelbundet, genom regelbundna aktiviteter och kampanjer.

Stadsbyggnadsförvaltningens bedömning

Förvaltningen delar de slutsatser som Boverket kommit fram till i utredningen.

Marie Eddeborn
Plan- och byggschef

Karin Manner
Bygglovschef

Beslutet skickas till

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet senast den 2 november 2021.

Svaren lämnas per e-post till:

fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till

fi.sba.bb@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2021/02372 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Sammanfattning

Vi tror att tanken med en presumtionsregel kan göra handläggning av tillsynsärenden effektivare.

Vi tror även att en informationskampanj med ett budskap som är anpassad för respektive mottagargrupp är en bra idé.

Vi tycker att ett nytt riktat statligt stöd för att kunna anställa en tillgänglighetslots i varje kommun eller kommunförbund, och att instifta en ny licensiering av tillgängliga byggnader och platser, likt det som finns för energieffektiva byggnader, vore bra åtgärder för att lyfta tillgänglighetsarbetet.

Utöver dessa frågor ser vi en möjlighet till att stärka tillgänglighetsarbetet ytterligare. Komplettera Plan och Bygglagen med möjligheten att kräva att man bygger tillgängligt även på kvartersmark som används för att nå publika byggnader.

Remissvar

3 Analys och slutsats

3.1 Förslag till reglering av ansvar

Presumtionsregel skulle troligen tjäna sitt syfte väl. Det skulle förenkla och snabba upp handläggningen för tillsynsansvariga på kommunerna. Man slipper diskussion om vem som ansvarar för lokalen eller platsen, och kan rikta fokus på själva avhjälpandet och vad som krävs.

Ju mindre argumentation om ansvarsfrågan som handläggande tjänstepersoner behöver lägga tid på, ju bättre utväxling kan tillsynsverksamheten få ur den tid som kan prioriteras till tillsynsarbetet med Enkelt Avhjälpna Hinder.

Karlstads kommun/Teknik och fastighetsförvaltningen/Gatuenheten, ställer sig positiva till förslaget om presumtionsregel.

4 Möjliga vägar framåt

4.1 Informationsåtgärder

Informationskampanj med diversifierad information, riktad till

Fastighetsägare/fastighetsbolag

Exploatörer

Huvudmän för allmänna platser

Kommuner

Handikapporganisationer

bedöms kunna tjäna ett gott syfte.

Vi bedömer det som mycket viktigt att informationen anpassas till de olika grupperna av berörda och intressenter, så att den både tjänar som faktainformation, som stöd vid bedömningar i enskilda ärenden, samt även som upplysning om respektive parter ansvar, rättigheter och befogenheter.

Karlstads kommun/Teknik och fastighetsförvaltningen/Gatuenheten, ställer sig positiva till förslaget om informationskampanj.

4.3 Andra insatser

Ett nytt riktat statligt stöd för att skapa möjlighet att tillsätta **en tillgänghetslots i varje kommun** eller kommunförbund. Tillgänghetslotsens uppgifter ska vara att stödja såväl kommun, fastighetsägare samt handikapporganisationer i ärenden rörande hur man bygger och bygger om för god tillgänglighet, frågeställningar kring Enkelt Avhjälpna Hinder, och tillgänglighetsfrågor för publika miljöer – såväl byggnader som platser.

Stödet skulle kunna se ut så här:

- 75% av anställningskostnaderna de första två åren
- 50% under nästkommande 2 år
- 25% under ytterligare 2 år

kombinerat med 100% finansiering av utbildningsinsatser de första 3 åren.

Vi bedömer att det skulle skapa goda förutsättningar för fler och även mindre kommuner att sätta fokus och kraft på och grundlägga en långsiktig kontinuitet för tillgänglighetsfrågorna, och ge de lokala aktörerna stöd i arbetet att skapa god tillgänglighet hos publika byggnader och platser.

Instifta ett system med tillgänghetslicensiering för byggnader och platser. Att skapa ett eftersträvansvärt mål för nybyggnation, ombyggnation respektive renovering kan förmå byggherrar, förvaltare och huvudmän att höja ambitionsnivån för projekt och förvaltningsbeslut.

Ytterligare förslag utanför remissyttrandet

Utöver de remissfrågor som besvarats enligt ovan, vill vi peka på ytterligare ett område där vi ser möjligheter för förbättring.

Remissyttrande 2021-11-02

Boverkets rapport Ansvaret för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder

diarienummer Fi2021/02372

Remissinstans Karlstads kommun, Teknik och fastighetsförvaltningen, Gatuenheten
Dnr TFN/2021:3420

Regelverket för Enkelt Avhjälpna Hinder omfattar idag lokaler dit allmänheten har tillträde, s. k. **publika lokaler**. Det kan bland annat vara kommunhus, bibliotek, vårdcentraler, banker, restauranter, servicekontor eller enskilt ägda butiker.

Regelverket innefattar även **allmänna platser**. Dessa kan vara torg, gator, parker och liknande ytor på det som är detaljplanelagt som Allmän platsmark.

På dessa ytor finns förutsättningarna för att byggnadsnämnd eller motsvarande, ska kunna bedriva tillsyn enligt Plan och bygglagens intentioner och syften för Enkelt Avhjälpna Hinder.

Idag upplevs det däremot saknas tydligt stöd och möjlighet att bedriva tillsyn för Enkelt Avhjälpna Hinder på de ytor med enskilt huvudmannaskap som kan sägas vara **publika platser**. Med publika platser avses här sådana ytor och mark som är nödvändiga för att allmänhet, besökare och kunder ska kunna nå och nyttja **publika lokaler**, men där ytan eller marken är detaljplanelagd som kvartersmark och/eller fastighetsmark. Exempel på sådan mark är gemensamhetsytor för externa handelsområden, t ex parkeringsplatser och ytor som på Allmän platsmark skulle kallas torg och gågator.

Dessa ytor fyller naturligtvis samma funktion för allmänheten oavsett om de finns på allmän platsmark eller kvartersmark/fastighetsmark förvaltd av enskild huvudman. Med detta som förutsättning så bör det finnas motsvarande möjlighet att bedriva tillsyn över Enkelt Avhjälpna Hinder på kvartersmark/fastighetsmark, **om ytornas syfte helt eller delvis är att betjäna publika lokaler**.

Vi föreslår därför att Plan och bygglagen ändras och kompletteras, så att tillsyn för Enkelt Avhjälpna Hinder kan ske även på kvartersmark och fastighetsmark med enskild huvudman, där markens ytor är en förutsättning för att publika lokaler ska vara åtkomliga och tillgängliga.

Handläggande tjänsteperson

Carl Ewenson, Projektör/landskapsingenjör och ansvarig för tillgänglighetsfrågor

Medverkande tjänsteperson

Elin Nordenborg Hård, Trafikingenjör

Niklas Karlsson, Gatuchof

Gatuenheten, Avd. f. Offentlig Utemiljö

Teknik och fastighetsförvaltningen, Karlstads kommun